Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Tĕrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 131. Braşov, Vinerĭ, 14 (26) Iunie 1896.

Incep curteşirile.

Cu diua de ierĭ camera ungară s'a închis, deputaţii vor avé o vacanţă de trei lunĭ, adecă până la 30 Septemvre, în care timp putem fi, decĭ, liniştiţĭ în ce privesce parlamentul unguresc, căcĭ cel puţin în intervalul acesta n'avem sĕ ne temem de făurirea vre-unei nouĕ legĭ asupritóre pentru noi.

Cu atât mai marĭ vor fi însĕ curteşirile, ce vor începe de-acum în lungul şi largul ţĕrei pentru viitórele alegerĭ de deputaţĭ dietalĭ. Se asigură de tóte părţile, că acestea au sĕ urmeze la tómnă, aşa cam pe la sfirşitul lui Septemvre, orĭ cel mult în Octomvre. Este adevĕrat, că din partea partidei „liberale" nu s'a observat până acum vre-o mişcare hotărîtă în ce privesce viitórele alegerĭ, dér acésta se crede, că ar fi numai o tactică pentru de-a înşela partidele din oposiţiă, ca astfel viitórele alegerĭ sĕ le afle nepregătite. Póte chiar fără voiă Banffy sĕ fiă silit a disolva la tómnă camera, deóre-ce concesiunile, ce vré sĕ le facă în cestiunea pactului faţă cu Austria, au dat nascere la nemulţămirĭ marĭ, ce se manifestă nu numai în sînul partidelor oposiţionale, ci chiar şi din partea multora dintre „liberalĭ", carĭ nu prea sunt încântaţĭ de atitudinea lui Banffy în cestiunea pactului şi ar vré sĕ se scape de el.

In astfel de împrejurărĭ îi va fi fórte greu lui Banffy de-a face sĕ se voteze din partea camerei propunerile privitóre la pact, mai ales în ce privesce pretensiunile Austriacilor faţă cu urcarea cuotei. Pentru a încungiura o eventuală crisă ministerială, póte că el se va vedé silit sĕ céră disolvarea camerei chiar înainte de a fi voit.

In fine o diferenţă de 2—3 lunĭ puţin hotăresce. Fapt e, că viitórele alegerĭ se apropiă şi că în vederea acestora tóte partidele oposiţionale unguresci au început sĕ facă pregătirĭ marĭ, ér corteşirile, carĭ până aci s'au făcut în ascuns, de aci înainte vor începe pe faţă şi în dimensiunĭ marĭ.

Semnele de până acum arată însĕ, că acele corteşirĭ nu vor rĕmâné numai în cercul Ungurilor, ci vor trece şi la noi. Nu mai vorbim de „partida poporală", care printre Slovacii din Ungaria nordică lucréză chiar dela constituirea sa şi încă cu un succes neaşteptat, dér şi celelalte partide unguresci vor căuta sĕ găsĕscă sprijin printre alegĕtorii nemaghiarĭ, între carĭ nicĭ noi Românii nu vom fi scutiţĭ.

Avem tocmai acum înaintea nóstră un articul al fóiei apponyiste din Cluşiu, „Erdelyi Hirado", care ne arată negru pe alb, că pentru viitórele alegerĭ se prepară marĭ tentaţiunĭ în contra Românilor. Fóia apponyistă începe de pe acum sĕ facă curte Românilor, spunĕnd, că faţă cu naţiunile nemaghiare partida „naţională" a lui Appony *„e cea mai capabilă pentru de-a face posibilă o pacţare pacinică"*, că ei *„simt amar pierderea ce-o îndură statul ungar prin aceea, că o parte a cetăţenilor se retrag dela viéţa politică a statului"*, şi că *„încetarea acestei triste stărĭ de lucrurĭ formézĕ cea mai fierbinte dorinţă a lor"*.

Mai spune apoi fóia ungurésca, că „póte cine-va sĕ fiă cetăţen fidel şi décă limba maternă a lui nu este cea maghiară şi nimĕnui nu 'i se póte lua în nume de rĕu, décă voesce sĕ rĕmână credincios originei şi rassei sale". Se adreséză apoi direct cătră noi dicĕnd, că „décă în privinţa din urmă dorinţele naţionalităţilor nu s'au realisat *în deplină mĕsură*, atuncĭ *fraţii noştri* Românĭ sĕ caute sanarea rĕului pe cale constituţională."

Acestea tóte le aduce fóia ungurésca în legătură cu cestiunea organisărei partidei „naţionale" în Ardeal.

Din acestea póte orĭ-cine sĕ se convingă, că tentaţiunile s'au început deja şi faţă cu Românii ardelenĭ. Acésta a şi fost tot ce am voit sĕ constatăm de astă-dată, căcĭ, urmărind cu atenţiune planurile şi activitatea febrilă desvoltată de adversarii noştri, putem sĕ apreţiăm mai bine miseria situaţiunei, în care are sĕ ne găsĕscă desfăşurarea evenimentelor viitóre, décă nu ne vom reculege cu un ceas înainte de-a fi prea târdiu.

CRONICA POLITICĂ.

— (13 25) Iunie.

Am fost amintit nu demult, despre articulul: **„Ungaria milenară şi garanţiile esistenţei sale"**, scris de Gustav *Beksics* în *„Revue de politique et parlamentaire"*. Intre ideile scrintite, pe carĭ le desvóltă Beksics în articulul sĕu se află şi ideia sa privitóre la cestiunea naţionalităţilor. Ĕtă ce dice el: „Nicĭ autonomia croată, nicĭ ideia unui stat slav de Sud nu pot tulbura ecuilibrul statului istoric maghiar. Triumful ideilor naţionaliste în Ungaria nu posede condiţiunile de lipsă; deóre-ce nu este sprijinit nicĭ prin documente istorice, nicĭ prin factorĭ culturalĭ seu economicĭ. *Nu este periculos nicĭ elementul român*, căcĭ şi décă s'ar înmulţi în proporţia de până acum, în timp de un jumĕtate de secol ar representa *numai 4 milione lângă 17 milione Maghiarĭ*. Ideile naţionalităţilor nicĭ atuncĭ n'au putut copleşi Ungaria, când era cu mult mai slabă decât astădĭ, şi când aspiraţiunile naţionalităţilor erau sprijinite chiar şi de-o putere străină. Astădĭ cu atât mai puţin o pot copleşi, deóre-ce rassa maghiară e puternică şi pretinde respect general (!!) Statul istoric maghiar înainteză fără piedecă, şi în scurt timp va ajunge la ţintă. *Atuncĭ apoi nu va mai esista cestiunea naţionalităţilor*".

*

Conform scirilor sosite din **Petersburg**, acolo a erupt o mare grevă a muncitorilor de fabricĭ. Se asigură, că numĕrul greviştilor se urcă la 176 000. Mulţĭ dintre posesorii de fabricĭ au început negocierĭ şi se speră, că neînţelegerile vor fi în scurt aplanate.

*

Guvernul spaniol după cum anunţă depeşĭ sosite din Madrid, are de gând sĕ trimită nouĕ trupe la **Cuba**, pentru combaterea insurgenţilor. Se asigură, că 40,000 soldaţĭ vor pleca în Septemvre, 40,000 în Octomvre şi 20,000 înainte de Ianuarie. Prima espediţiă va cuprinde numĕroşĭ soldaţĭ de geniu pentru a efectui lucrărĭ de fortificare.

*

Privitor la **turburările din Turcia**, scirile mai nouĕ sosite din Constantinopol anunţă următórele: Revolta din Hawan pare mai gravă decât se putea crede după primele telegrame. Şése companii de soldaţĭ pedeştri turcĭ şi aprópe 100 din cavaleriă au fost aprópe *nimiciţĭ de Druşĭ*. Scirile din Diarbekir, Sivas şi Malatia anunţă, că situaţia este egală cu aceea, care a precedat esplosia atrocităţilor din anul trecut. Cercurile turcescĭ din Creta sunt neliniştite de noua atitudine a Greciei, care permite oficerilor grecĭ de a pleca în Creta. Mai departe se anunţă din Atena, că nisce oficerĭ ai cuirasatului escadrei francese, *„Neptune"*, carĭ se plimbau pe cheiul din Canea au fost *insultaţĭ* de nisce Turcĭ. Consulul frances a adresat mustrărĭ vii guvernatorului. In fine se asigură, că panică mare domnesce la Canea, în urma descoperirei de *crucĭ roşii* trase în timpul nopţii pe casele Creştinilor. In acest fapt se vĕd nisce indicii de comploturĭ musulmane.

Agliardi şi urmaşul sĕu.

Erĭ a sosit în Viena trimisul Papei, contele Stanislau Muccioli, pentru a aduce nunciului Agliardi împărtăşirea oficială a numirei sale de cardinal, şi pentru a-i lua jurămĕntul prescris. Se dice, că în 30 Iunie noul cardinal va avé audienţa de adio la Majestatea Sa, după care va pleca direct la Karlsbad, unde

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Signora mută.

(O foiţă memorativă din diarul unui student de p'atuncĭ din Lipsca, de *Karl Wartenburg*.)

(Urmare.)

Străinul îşĭ cerù scuse pentru intrarea la mine pe un timp atât de târdiu; vorbia într'o nemţéscă străină, dér curată. Imĭ spuse, că ar fi sosit acum nóptea cu nevasta lui. Signoră — acest termin îl folosì apoi continuu, — signora e bolnavă şi dela hotelistă a aflat, că aci sub Nro. 14 şede un doctor şi de aceea vine cu rugarea, ca, doctorul sĕ cerceteze bóla signorei. Ultimele vorbe le dise el hesitând şi cu o căutătură dubiă. El adecă îşĭ închipuise un doctor mai puţin tinĕr, şi când colo, se lovì de mine. Hotelistul, care pe fiă-care student, ce şedé la el mai mult de jumĕtate de an, se îndatinase a-l numi doctor, înţelesese pe amicul meu George şi de aceea îndreptà pe străin la odaia Nr. 14: dér George nu sosise încă acasă. Atuncĭ audii pe ambii paşĭ şi cântarea d-lui ministru al cultelor Müller:

„Oblu dela cârcĭmă viu,
Drumule, tu eştĭ pustiu!"

Era George.

— „Acesta-i doctorul..." diseiŭ eu străinului, pe care George îl privì surprins. Câte-va cuvinte lămurirà amicului meu starea lucrului.

— „Ah", dise el rîdĕnd, ce póte fi? Nevasta d-tale se va fi rĕcit în cupeul rece, neîncăldit. Aci ai niţel rum şi maşina mea de cafea, aci-i zahar, fierbe d-ta pacientei un păhar de grog şi te asigur, că pe diminéţă va fi sănĕtósă ca mĕrul.

Străinul luà medicina cea rară, mulţămì şi plecà.

„Ce nătărău original", dise George, închidĕnd uşa după străin şi păşind voios prin odaiă, „are o faţă pururea dispusă spre cértă. Ochii aceia negri, trăsura cea ironică în jurul gurii, — şi totuşĭ e o anumită frumséţă în faţa cea palidă a ei."

— „Dér fruntea cea îngustă şi fălcile cele bulbucate, observaiŭ eu; „par'că ar fi o renumită criminalitate incorporată, o *cause celèbre*",

— „Intr'adevĕr, tu ai dreptate", dise amicul meu rîdĕnd, „dér sunt curios de signora ta; décă ei mai sunt mâne p'aci, îi voiŭ face signorii o visită şi o voiŭ întreba cum se află după grog-receta mea.... Dér acum se durmim, tu scii, că mâne am sĕ figurez ca secundant într'un duel de săbii".

In diminéţa următóre, ocupaţĭ cu afacerea duelului, uitarăm pe străinul cu signora lui şi nicĭ unul nu ne mai gândirăm la ei, nicĭ nu audirăm ceva despre străinul, necum sĕ-l vedem. Cam după trei dile venì George într'o séră acasă în voiă bună.

— „Scii tu, pe cine întâlnii în „Café chinois?" dise el. „Pe străinul cu signora lui. Dér ce femeiă! Adecă nu, nu o pot numi femeiă, femeia are un tip fals, — ea este o Madona dolorosa, o vergură durerósă..."

— „Destul, destul", îl întrerupseiŭ, eu cunosc atributele aceste ale celor amoresaţĭ. Ai vorbit cu ea?"

— „Nu, ea apărea atât de fără voiă, atât de adânc întristată, încât nu mĕ încumĕtaiŭ sĕ o agrăesc. Nicĭ cu alţii n'am vĕdut'o vorbind."

— „Nicĭ cu bărbatul ei?"

— „Nu numi astfel pe acel om", îmĭ dise George înfuriat; „acel prost, cum şedea lângă ea, cu faţa lui cea palidă, cu barba cea négră şi cu ochii cei întunecaţĭ, pururea schînteitorĭ, a căror privire împunge ca vêrfurile pumnalelor, îmĭ páré, că-i un vampir, care a prins o pradă, al cărei sânge îl suge chiar din inimă, — séu ca satan, care duce cu sine sufletul unui ânger pierdut."

Eu făcui sĕmn dând din umere.

— „Ce nebun! póte adĭ s'a jucat în teatrul cetăţii „Robert dracul". Vei fi vĕdut în aceştĭ, ómenĭ pe Bertram şi Alice.

— „Nu, nu! Nu face viţurĭ próste tocmai aşa impresiă îţĭ face acel om, precum ţi-am spus. Ce caută omul acela în „Café chinois"? El pare, că nu cunósce pe nimenea".

— „Unde este mortăciune, se adună şi vulturĭ, ba şi corbĭ. Acuşĭ va avé el destui cunoscuţĭ acolo".

va sta câte-va sĕptĕmânĭ şi apoi va merge la Salzburg séu în Tirol.

Depărtarea lui Agliardi este caracterisată din partea foilor guvernamentale unguresci ca o învingere a lui Banffy. Imprejurarea acésta ne îndémnă sĕ reamintim cetitorilor noştri conflictul iscat anul trecut între Banffy şi Agliardi, — conflictul, care a fost atuncĭ fórte mult discutat în pressă.

Scim, că la invitarea lui Banffy, Agliardi venise anul trecut în Ungaria. Pressa guvernamentală îl întimpină cu căldură, lăudându-i prin articulĭ de fond tactica şi înţelepciunea, dér de altă parte Banffy îl denunţă contelui Kalnoky, că s'ar fi amestecat în afacerile interne ale Ungariei, pretindênd dela acesta, ca sĕ facă reclamaţiunĭ la Roma. Kalnoky a rĕspuns însĕ, că reclamaţiunĭ nu póte face pe cât timp nu cunósce faptele, prin carĭ Agliardi ar fi eşit din cercul sĕu de competenţă. Cerù decĭ lămurirĭ, pe carĭ însĕ Banffy nu le-a dat, deóre-ce n'avea de unde şi n'avea ce sĕ dea. Intr'aceea deputatul *guvernamental* Terényi făcù o interpalare în cameră, la care Banffy a rĕspuns afirmând, că în causa lui Agliardi s'a şi trimis o notă oficiósă la Roma.

Intriga a avut efectul, că în curênd după asta Kalnoky a dimisionat din postul de ministru de esterne, dând tot-odată publicităţii faptul, că Banffy *a minţit* în cameră, deóre-ce nu s'a trimis la Roma nicĭ o notă.

Acesta a fost blamagiul, ce l'a îndurat actualul ministru-preşedinte ungurese în anul trecut. In loc de a-şĭ vîrî capul în pene şi de a tăcé, organele guvernamentale resuscitéză acum faptul din nou, atribuind depărtarea din Viena a lui Agliardi succesului lui Banffy.

Ce mai sci, póte sĕ fiă adevĕrat. Foile catolice însĕ declară hotărît, că depărtarea lui Agliardi nu stă nicĭ într'o legătură cu uneltirile lui Banffy. Ca dovadă se provócă la faptul, că Agliardi se departă din Viena ca cardinal, şi depărtarea lui se va face cu mare pompă.

Urmaş al lui Agliardi în nunciatura apostolică din Viena va fi, cum se scie, *Taliani*, metropolitul din Montegallo, un bărbat în etate de 58 anĭ, despre care foile catolice asigură, că va urma aceeaşĭ politică, şi va lucra întru tóte în acelaşĭ spirit, ca şi Agliardi. Imprejurarea acésta, ḑic foile catolice, încă este o dovadă, că depărtarea lui Agliardi nu este a se atribui influinţei guvernului unguresc.

Din dieta ungară.

In şedinţa de alaltăerĭ a camerei ungare ministrul-preşedinte Banffy rĕspunse la interpelările, pe carĭ le făcuseră nu de mult deputaţii Ugron, Holló şi Meszlényi, cel d'intâiŭ privitor la cestiunea *orientală*, ér ceilalţĭ doi privitor la agitările partidei antisemite din Austria, şi în special la agitările lui *Lueger* contra Ungariei.

Vorbirile ţinute din acest incident au fost următórele:

Ministrul-preşedinte **Banffy**: Cestiunea, pentru care d-l deputat Ugron a făcut interpelarea, a fost desfăşurată şi tractată pe larg din partea d-lui ministru de esterne, şi mĕ mir cum de d-l deputat se îndréptă către mine cu o întrebare, la care nu póte spera sĕ capete alte lămurirĭ, decât pe acele, carĭ deja au fost date de către d-l ministru de esterne. In legea dela 1867 este statorit, că, privitor la politica esternă, ministrul de esterne trebue sĕ procédă în înţelegere cu guvernul ungar; şi acesta apróbă întru tóte politica, pe care a urmat'o d-l ministru de esterne cu privire la cestiunea orientală. In partea primă a espunerei pentru esterne se accentuéză susţinerea statului quo pe peninsula balcanică; ér în a doua parte se vorbesce despre cestiunea arménă, faţă cu care guvernul comun a observat o atitudine reservată. Decĭ punctul nostru de vedere în cestiunea orientală este, ca sĕ nu permitem amestecul şi îngerinţa vr'unui stat străin, precum nicĭ noi nu ne arogăm vr'o înrîurinţă specială asupra politicei balcanice. (Aprobărĭ în drépta).

Gavril **Ugron**: Motivul, care m'a îndemnat sĕ fac interpelarea, a fost acela, că nu sĕ póte resolva politica esternă a unui stat după uşĭ închise. De ḑecĭ de anĭ nu s'a făcut altceva în delegaţiunĭ, decât s'a votat încredere ministrului de esterne Gustav Kalnoky, a cărui espunere totdéuna era plină de fineţe şi de formule diplomatice. Acuma de-odată se pronunţă o espunere, care faţă cu cei tarĭ observă terminĭ blânḑĭ şi frumoşĭ, ér faţă de Turcia slabă este *provocăróre şi dură*. Aşa de pildă despre *Bulgaria* se ḑice în espunere, că acolo domnesc raporturĭ normale; până când orĭ-cine scie, că Bulgaria stă astăḑĭ sub nemijlocita influinţă a Rusiei, şi că Bulgarii nu încétă de-a *ataca şi batjocori Ungaria*.

Noi Maghiarii avem interesele nóstre politce specifice, mai ales în Orient, şi nu putem permite, ceea-ce s'a făcut până acum, că adecă totdéuna Maghiarii au fost făcuţĭ urgisiţĭ înaintea popórelor balcanice, sub pretest, că ei ar voi sĕ le turbure acestora viéţa de stat. N'am auḑit nicĭodată sĕ se fi ridicat în Serbia, *România*, séu Bulgaria acuse contra Austriei, ci totdéuna numai contra Ungariei, când chiar naţiunea maghiară ar trebui sĕ fiă protectóra (!!) naţiunilor mai micĭ, de carĭ e încungiurată, căcĭ numai ea le póte oferi *scut contra panslavismului şi pangermanismului*. Şi eu susţin, că nu putem suferi amestec străin în cestiunile balcanice, căcĭ, décă s'ar validita şcóla politică de-a provoca turburărĭ în state şi a agita în continu poporaţiunea, atuncĭ şi noi am păţi'o ca Polonia, deóre-ce disordinele din Turcia s'ar estinde şi asupra nóstră, fiind-că şi Austria şi Ungaria constă din *multe naţiunĭ, naţionalităţĭ şi confesiunĭ*.

După-ce şi ministrul-preşedinte este rĕspundĕtor pentru politica esternă, şi el nu a spus alta decât ceea-ce s'a petrecut în delegaţiunĭ, şi n'a dat alte lămurirĭ, nu iau la cunoscinţă rĕspunsul sĕu.

*

Majoritatea camerei ia la cunoscinţă rĕspunsul ministrului-preşedinte Banffy dat deputatului Ugron, şi apoi se trece la celelalte două interpelărĭ ale lui Meszlényi şi Holló.

*

Ministrul-preşedinte **Banffy**: Privitor la interpelările d-lor deputaţĭ Hollo şi Meszlenyi, înainte de tóte sunt de părere, că direcţiunea, tonul şi manierele, pe carĭ le represintă Lueger, nu sunt destul de demne şi seriós e, pentru de-a forma obiectul discuţiei în cameră. (Aprobărĭ în drépta). Machinaţiunile, pe carĭ le întreprinde în Viena Lueger contra nóstră, n'ar trebui sĕ ne înfluinţeze întru nimica. Privitor la cestiunile interne ale Austriei, el póte ḑice ce-i place, şi noi n'avem sĕ luăm nicĭ o mĕsură; întru cât însĕ agitaţiunile lui Lueger s'ar estinde asupra raportului dintre Austria şi Ungaria, sunt sigur, că guvernul austriac va îngriji, ca acele sĕ se pedepséscă; decĭ eu nu aflu de necesar a reflecta la nesce atacurĭ nedemne pe basa informaţiunilor ḑiariste. Dealtmintrelea aşĭ puté cita din „Egyetértés“ o vorbire, pe care a ţinut'o de curênd d-l deputat Gavril Ugron tot aşa de vehement contra Austriei, în care atacă cercurile conducĕtóre austriace şi pe guvernul austriac. Decĭ sunt de părere, că, şi décă putem condamna, *nu suntem îndreptăţiţĭ* de-a critisa ceea-ce vorbesce Lueger icĭ-colea. Că Lueger este funcţionar, încă nu servesce ca motiv pentru amestecul nostru; şi afară de acésta el e şi membru al Reichsrathului, decĭ posede libertatea vorbei.

In ce privesce interpelarea d-lui deputat Meszlényi, n'am cunoscinţă despre distribuirea de ḑiare şi tipăriturĭ, carĭ ar ataca o naţionalitate séu confesiune din statul ungar; şi în cas décă s'ar adeveri lucrul, atuncĭ guvernul va lua mĕsurile trebuincióse. Tot aceeaşĭ pot ḑice şi cu privire la agitatorii străinĭ, carĭ, décă vor lucra contra intereselor Ungariei, vor fi pedepsiţĭ în modul cel mai aspru. (Aprobărĭ în drépta).

Ludovic **Hollo**: Atacurile lui Lueger şi-au ajuns culmea în declararea, că el nu va înceta a lucra contra Ungariei până-ce nu va fâlfăi steagul negru-galben pe zidurile Budapestei. Nu voiesc se vorbesc despre însĕmnătatea politică a lui Luger, deóre-ce înainte de interpelarea mea şi rĕspunsul ministrului-preşedinte, împĕratul Austriei a chiămat la sine pe Lueger şi l'a ţinut de-o persónă destul de însĕmnată, pentru *ca sĕ-l róge, sĕ-l înduplece pe cale pacînică*, de-a observa un punct de vedere, care a şi fost însoţit de succes. Décă este primit în mod demonstrativ de către împĕratul un bărbat, care nu e persónă privată, ci primar al Vienei şi representant a 85% din opinia publică a acelui oraş; décă stăm faţă cu un duşman, care ne atacă independenţa statului nostru; atuncĭ nu aflu de corect, că guvernul n'are a ḑice nimic în acéstă afacere, ci din contră acţiunea trebue combătută printr'o contra-acţiune. Atacurile lui Lueger câştigă însĕmnătate prin lupta politică şi economică, care se pórtă de present în tóte părţile Austriei contra Ungariei, şi opinia publică din Austria prin acele atacurĭ se pune în acţiune contra intereselor ungare, chiar acum când decurg pertractările privitóre la pact. Cestiunea este decĭ destul de seriósă, pentru-ca societatea maghiară sĕ iniţieze o contra-acţiune. Nu iau la cunoscinţă rĕspunsul d-lui ministru-preşedinte.

Ludovic **Meszlenyi**: Consider ca mai seriόse agitările lui Lueger, decât vorbirea d-lui ministru-preşedinte, deóre-ce am informaţiunĭ private despre ele. Ḑi de ḑi Ungaria se trage prin tină în Austria, defăimările şi minciunile nu mai încétă; şi sĕ mĕ iertaţĭ, cel-ce le esprimă, nu e vr'un om de rênd, ci vice-primarul capitalei austriace, cu care împĕratul stă de vorbă, şi care ni-e cel mai mare duşman. D-l ministru nu póte trece rîḑînd peste acéstă cestiune, când mai ales vede bine cum în Ungaria o partidă îşĭ continuă agitările sale confesionale. Nu iau la cunoscinţă rĕspunsul.

*

După-ce camera ia la cunoscinţă, cu mãjoritate de voturĭ, rĕspunsul ministrului-preşedinte Banffy, şedinţa se închide.

SCIRILE ḐILEI.

— 13 (25) Iunie.

MM. LL. Regele şi Regina României vor pleca în primele ḑile ale lunei viitóre în străinătate.

—o—

Serbarea de ierĭ a regimentului de infanteriă Nr. 50 din loc. In legătură cu cele publicate în numĕrul nostru de erĭ asupra aniversării ḑilei memorabile dela Custozza, serbată de către regimentul de infanteriă Nr. 50 din loc, care, putem ḑice, că în maioritate absolută se compune din soldaţĭ românĭ, mai adaugem acuma următórele: Intreg regimentul, în frunte cu musica, plecà la 2 óre d. a. peste „Curmătură“ la poiana aşa numită „Fântâna popii“. La 4 óre d. a. s'au început petrecerea şi jocurile soldaţilor. Frumósele dansurĭ române „Căluşerul“ şi „Bătuta“ au fost jucate de 24 feciorĭ, în frunte cu un vătav, — toţĭ sdravenĭ şi sprintenĭ. Românii, carĭ au asistat la aceste dansurĭ, ḑic, că nicĭ-odată şi nicăirĭ n'au vĕḑut dansurile nóstre naţionale jucate cu atâta precisiune, cum s'au jucat de către bravii feciorĭ românĭ ai regimentului 50. Au urmat apoi mai multe producţiunĭ comice precum: o nuntă ţigănéscă, lupta între două trupe, corpul de amazóne, Jidanul mămular, ş. a., predate de soldaţii diferitelor companii ale regimentului. In fine, după-ce întreg regimentul se ospĕtà cu mâncărĭ şi beuturĭ, la 6 ore plecà îndĕrĕt spre oraş, între sunetele musicei. Corpul oficeresc luà parte erĭ la amiaḑĭ la un prânḑ festiv, ér séra musica regimentului dete un concert la „Otelul central Nr. 1“, după care urmà dans.

—o—

Incă un proces de pressă s'a pertractat alaltăerĭ înaintea Curţii cu juraţĭ din Cluşiu. Procesul a fost intentat pentru o corespondenţă publicată în tómna anului 1894 în „Foia Poporului“, în care se vor-

---

— „Fă-mĭ plăcerea şi vino mâne séră cu mine în „Café chinois“, mĕ rugà George, „străinii de sigur vor fi acolo“.

A doua ḑi, séra târḑiu, merseiŭ şi eu în „Café chinois“. George era deja acolo, şi la masa cea rotundă de joc vĕḑui şi pe străinul şi lângă el o femeiă de-o rară frumseţă, cu manta albă, tăcută, mută, nemişcată şi grozav de tristă. Formele staturei ei nu se puteau cunósce din îmbrăcăminte. Dér se vedea totuşĭ, că e de statură mijlocià. Capul îţĭ reamintea figura unei femei din timpurile antice. Era înfăşurat cu nisce cosiţe gróse sclipiciόse, ca şi cu nisce şerpĭ negri. Ochii cei brunĭ ai ei, cu genele lungĭ, priviau trist şi fără ţintă. Gura îi era complet închisă, faţa palidă ca marmora, cu o frunte înaltă, fără mişcare, ca o statuă. Insoţitorul ei juca cărţĭ, dér după cum mi-se părea, nu cu vre-un succes splendid. Bancher era un teatralist bĕtrân, pensionat, bine cunoscut în Lipsca, care, precum spuneau unii, mai făcea şi împrumuturĭ de banĭ cu interese bune, era adeçă o vulpe vicléna, care prin ochelarii lui cei de aur arunca privirĭ mefistofelice asupra jucătorilor. Eu vedeam, cum străinul pierde într'una, cum scóte portmoneul şi trage din el banconote austriace cu grămada şi le pune pe masă, dér care cum o punea, curênd şi dispărea. Dinţii lui, carĭ erau albĭ şi ascuţiţĭ ca ai unui lup, muşca buza din jos, şi când bancherul câştiga şi trăgea banii, ceea ce se întêmpla într'una, atuncĭ el îl privia, de gândiai, că l'ar mânca cu ochii, arunca asupra lui nisce privirĭ mai înţĕpătóre, decât nisce cuţite ascuţite.

Intr'acestea George se apropià de locul signorei. Ochii lui erau pironiţĭ asupra frumósei şi tinerei fiinţe. El se închinà, vĕḑui, că-i spune câte-va vorbe, pe carĭ însĕ nu le auḑii. Ea tăcea şi se înţepenea în posiţia ei nemişcată, nicĭ măcar capul nu şi-l'a mişcat. George devenì mai vioiŭ, mai vorbăreţ. Acéstă recélă mută nu-l descuragià, îl înflăcăra încă mai mult.

Dér nicĭ după o nouă încercare de-a conversa cu dênsa, ea nu ḑise nimic. Eu însĕ observaiŭ, din schimbarea trăsurilor feţei ei, că e cuprinsă de frică şi că aruncă o căutătură plină de frică asupra bărbatului de lângă ea. Străinul însĕ era atât de confundat în joc, încât sĕ părea, că nicĭ nu mai scie, că femeia cea frumósă e lângă dênsul. Mie însĕ totuşĭ îmĭ vine a crede, că el spiona tot cuvênţelul eşit din gura lui George. In fine străinul întrerupse jocul atât de repede şi furios, încât le părù tuturor bătĕtor la ochĭ. Dete braţul nevestei sale, — de bună sémă nevastă-i putea fi — şi se depărtară din cafenea, fără de-a ne privi măcar. George voi sĕ-l urmeze, dér eu îl împiedecaiŭ.

— „Nu-i modru sĕ fiă nevasta lui“, ḑise George; „O porumbiţă nu póte fi părechia uliului. Nu sciu, în ce relaţiunĭ stă ea cu el, dér nevastă nu-i e“.

Eu dĕdui sfat lui George, sĕ se păzésca de străinul.

— „Ce?“, rĕspunse el, „nu mĕ tem de-ar fi el de ḑece-orĭ Othello; îl uresc, deşi nu mi-a făcut nicĭ un rĕu, m'aşĭ duela în pistóle cu el la 3 paşĭ“.

Eu dĕdui din umerĭ îngrijat şi-mĭ propuseiŭ a supraveghia asupra lui George.

(Va urma).

bia despre „martirĭ“. Ca autor al corespondenţei s'a declarat *Ioan Şerb* din Poiana de lângă Sibiiu. Pe lângă el, au fost acusaţĭ d-nii: *Georgc Moldovan*, pe atuncĭ redactor al „Fóiei Poporului“ şi *T. L. Albini*, fost proprietar. Cest din urmă nu s'a presentat la proces, scusându-şĭ absenţa printr'o telegramă. Apĕrător a fost d-nul Dr. Ştefan *Morariu*. Resultatul procesului a fost, că autorul corespondenţei Ioan *Şerb a fost condamnat la două septĕmânĭ temniţă ordinară, ér fostul reductor G. Moldovan la o lună temniţă ordinară* şi amêndoi la suportarea speselor de proces în sumă de 32 fl. Recurs nu s'a insinuat.

—o—

Cum se căpĕtuesc „nemeşii“ din Ardeal? Cu rĕspuns la acéstă întrebare vom aduce ca esemplu comitatul *Mureş-Turda*, In acest comitat, după cum aflăm chiar dintr'o fóiă unguréscă din Cluşiu, *80% dintre funcţiunile comitatului sunt ocupate de rudenii ale vice-şpanului*. Că ce însemnéză acésta pentru comitat, îşĭ póte închipui orĭ-cine. Despre unul dintre cumnaţii vice-şpanului, anume Sàntha Albert, care în comuna Szentháromság pórtă două funcţiunĭ fiind în acelaşĭ timp şi primar al satului şi conducĕtor de matricule, — spune „Erd. Hirado“, că nicĭ nu pune mâna pe condeiŭ până când bietul ţĕran nu-i pune în mână cel puţin 1 fl. S'a făcut şi acum de curênd o arătare contra lui, fiindcă *pentru subscrierea unui atestat a pretins 2 fl.*, dér tóte plângerile sunt înzadar, căcĭ la urma urmelor lucrul ajunge la vice-şpanul, care, se 'nţelege, nu se îndură a porni cercetare disciplinară contra unui cumnat al sĕu, orĭ chiar de o pornesce, ea se sistéză de timpuriu. Décă arătarea se face la ministrul de interne, acesta îşĭ cere informaţiunĭ dela comitat şi astfel lucrul totuşĭ se face muşama.—Observăm, că aceste constatărĭ le face o fóiă ungurésocă. Apoi déca şi poporul maghiar e tractat astfel de clicele nemeşescĭ, carĭ au monopolisat funcţiunile comitatelor din Ardél, póte orĭ-cine sĕ-şĭ închipuéscă, de ce tractare póte sĕ aibă parte poporul român.

—o—

Un student atentator. Din Semlin se depeşéză, că un student în etate de 18 anĭ cu numele Stevas *Milosevics*, a puşcat alaltăerĭ cu un revolver asupra profesorului Ivan *Schack*, pentru-că i-a dat notă rea din istoria naturală. Glonţul însĕ nu l'a nimerit pe profesor, şi atuncĭ Milosevics se aruncă asupra lui Schack, lovindu-l cu revolverul în cap. Intr'aceea mai mulţĭ ómenĭ au alergat în ajutorul profesorului, ér studentul a fost deţinut. Se mai scrie, că înainte cu două sĕptĕmânĭ încă a puşcat un făptuitor necunoscut asupra profesorului în timpul nopţii, dér nu i-s'a dat de urmă. Acum însĕ s'a aflat, că şi atentatorul de atuncĭ a fost tot studentul Milosevics.

—o—

Cercetare disciplinară. Lui „Egyetértés“ 'i se scrie, că primarul oraşului Becĭcherecul mare, în comitatul Torontal, asemenea cassarul şi comptabilul primăriei sunt destituiţĭ şi puşĭ sub cercetare disciplinară.

—o—

O palmă politică. Ḑilele aceste pe una din stradele Romei se întêmplă ceva interesant: Prefectul Marchese *Guiccioli* discuta pe stradă fórte vehement într'o cestiune politică cu senatorul *Tranzi*. Discuţia până acolo a ajuns, încât Guiccioli, ca sĕ argumenteze mai bine, îi dete lui Tranzi o palmă peste faţă, acest din urmă încă nu i-a rĕmas dator, şi astfel în scurt timp se luară pe stradă la bătaiă. Bătaia acum se va fini cu un duel.

—o—

Óspeţii, carĭ vin la Braşov, pot afla cele mai bune, mai curate şi mai higienice odăi la **Villa Kertsch**, aflătóre pe promenada cea mare a oraşului, în nemijlocită apropiare de gara tramvaiului, aşa că nicĭ nu mai trebue birje. Odăi multe şi pe ales, clădite în stil modern şi elegant mobilate, cu aşternut nou, mobile nouĕ, serviciu promt, ér bacşişurĭ nu se dau. In grădină restaurant şi musică mai în fiă-care ḑi. Se pot închiria odăi şi apartamente întregĭ cu luna, cu sĕptĕmâna şi cu ḑiua, costând după plac dela 1 fl. până la 4 fl. la ḑi.

Necrolog.

Nicolae Strĕvoiu, unul dintre distinşii cetăţenĭ românĭ ai Braşovului, preşedintele Eforiei şcólelor nóstre de aicĭ şi membru mai al tuturor corporaţiunilor şi societăţilor române din Braşov, nu mai este între cei vii. După suferinţe îndelungate, el a rĕposat astăḑĭ la 11 óre a. m. Societatea română din Braşov a pierdut în Nicolae Strĕvoiu pe un membru fórte valoros al sĕu, ér scólele centrale române pe un vechiŭ şi vrednic conducĕtor al lor. Adresând întristatei familii condolenţele nóstre cele mai sincere, lăsăm sĕ urmeze aci următórele anunţurĭ funebrale:

Subsemnaţii cu adêncă durere facem cunoscută încetarea din viaţă a iubitului nostru părinte şi frate

Nicolae Strevoiu,

advocat, preşedinte al Eforiei şcólelor Centrale române ort. res. din Braşov, membru al Comitetului parochial din cetatea internă a Braşovului, membru al sinodului şi comitetului protopopesc, membru al Asociaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului român, membru in representanţa comunală şi comitatensă, vicepreşedintele camerei advocaţiale şi a mai multor corporaţiunĭ.

Decedat după grele şi îndelungate suferinţe împărtăşit fiind cu sfintele taine, în ḑiua de 13/25 Iunie 11 óre a. m. în etate de 59 anĭ.

Cortegiul funebral va pleca dela edificiul şcólelor de fetiţe române din Gróverĭ Sâmbătă în 15/27 Iuniu la 4 óre p. m. către cimiteriul din Gróveri, unde vor fi depuse rĕmăşiţele pămêntescĭ spre eterna odihnă.

Drd. *Alexandru Strevoiu* ca fiiu; Fraţii: *Stana Comşia* n. *Strevoiu*: *Ioan Strevoiu* paroch gr. or. în Zĕrnescĭ.

Dela Eforia şcólelor centrale române gr. ort. primim următorul anunţ funebral:

Nicolae Strevoiu

Advocat şi mult meritatul preşedinte al Eforiei şcólelor centrale române de relig. gr. or. din Braşov

nu mai este între cei vii.

Nobilul sĕu suflet astăḑĭ la 11 óre a. m. şi-a părăsit locaşul pămêntesc.

După un serviţiu plin de zel de 20 de anĭ ca vice-preşedinte şi preşedinte în vêrstă de 59 de anĭ, trecênd la cele eterne a lăsat Eforia şi şcóla lipsită de un conducĕtor valoros şi probat şi de un adevĕrat părinte al şcólelor nóstre.

Despre acéstă durerósă şi profund simţită perdere încunosciinţăm pe toţĭ amicii şcólei şi aderenţii culturii naţionale.

Corpul mult regretatului defunct se va espune în sala şcólelor de fetiţe din Gróverĭ.

Braşov, 13/25 Iuniu 1896.

Eforia şcólelor centrale române gr. ort.

Fiă-i ţĕrêna uşóră şi memoria neperitóre!

Esamene în Braşov.

Braşov, 13 (25) Iunie.

In pensionatul *Vautier* din loc s'au terminat aséră esamenele din diferite studii printr'o producţiune musicală teatrală. S'au esecutat la acéstă producţiune diferite corurĭ atât în limba francesă, cât şi germană. După fiă-care cor urmă câte-o declamaţiune; s'a declamat în limba francesă, germană, română şi maghiară. Declamaţiunea română „Ana Dómna“, de V. Alexandri, a fost esecutată de d-ra *Gologan*, îmbrăcată în costum naţional.

E de observat, că elevele din internatul d-rei Vautier sunt în mare parte române şi Bulgăróice, carĭ după un an, mult doi învaţă fórte bine şi limba francesă şi germană. Dovadă despre acésta ni-a dat erĭ séră şi piesă teatrală „Miss Robinson“, o operetă francesă, ce s'a jucat cu mult succes de tinerele eleve ale internatului, carĭ îşĭ esecutară rolurile cu multă siguranţă şi inteligenţă.

Aceste tóte sunt resultatele unei conducerĭ cu mult tact şi chibzuinţă, basată pe o lungă esperienţă a D-rei *Henrietta Vautier*.

— e. —

Braşov, 13 (25) Iunie 1896.

Domnule Redactor! In darea de sémă asupra esamenelor dela şcóla nóstră de fetiţe din loc, publicată în Nr. 129 al preţuitei „Gazete“, d-l corespondent X a comis şi unele erorĭ, pe carĭ în interesul adevĕrului dator sunt a-le rectifica. Anume la cl. III de fetiţe se ḑice, că au fost şi „declamaţiunĭ frumóse“, pe când în realitate nu s'a declamat de loc. Tot asemenea la clasa a V de fetiţe, d-l corespondent spune, că s'a esaminat şi din istoriă, pe când în adevĕr nu s'a pus nicĭ o întrebare măcar cât de mică. Tot aci se vorbesce şi de declamaţiunĭ, pe când în adevĕr n'a fost nicĭ o declamaţiune, nu dóră că copilele n'ar fi învĕţat declamaţiunĭ, ci nu mai era vreme.

In acelaşĭ timp s'a omis a-se spune, unde în adevĕr au fost declamaţiunĭ; aşa d. e. în cl. II, în care a instruat d-l I. *Butnariu*, au declamat 5 copile. Apoi observarea d-lui coresp. X dela cl. III „declamaţiunĭ frumóse“, sĕ-mĭ dea voiă a-o atribui elevelor clasei a II. Tot asemenea observarea cu declamaţiunile dela cl. V trebue sĕ o facem la cl. IV, din care au declamat două copile. Se vede, că d-l coresp. a scris prea repede darea de sémă şi din pricina acésta s'au comis erorile amintite. La cl. I spune d-l corespondent, că esamenul în general a fost „fórte bun...“, pe când la cl. II ḑice: „s'a constatat *de-asemenea* un resultat mulţămitor. Vorbele „de-asemenea“ nu pot împăca nicĭ de cum pe superlativul „fórte bun“ cu positivul „mulţămitor“ şi nicĭ nu au tot acelaşĭ înţeles. Aci sĕ-mĭ dea voiă d-l coresp. X a-i primi vorbele „de-asemenea“ cu adausul „fórte bun“. In chipul acesta nu sufere nicĭ gramatica, nicĭ adevĕrul. Observările mele rectificătóre, cred că le va confirma şi apreţia şi on. public asistent la esamenele amintite.

Radu.

Convocărĭ.

Conform conclusului adunărei generale din 6 Iuliu 1895, adunarea generală a *„Reuniunei femeilor române din Mediaş şi giur“*, se va ţiné în anul curent la 11 Iuliu n. 3 óre după am. în şcóla gr. cat. din Mediaş, la care sunt invitaţĭ toţĭ membrii Reuniunei, precum şi fiă-care sprijinitor al ei.

Programa:

1) Cuvênt de deschidere prin presidenta; 2) Raportul comitetului despre activitatea sa dela adunarea generală trecută până în presinte, şi despre starea materială a Reuniunei; 3) Alegerea unei comisiunĭ pentru censurarea raportului de sub punct 2; 4) Alegerea unei comisiunĭ pentru verificarea protocolului adunărei generale; 5) Alegerea unui membru în Consiliu şi completarea membrilor Comitetului Reuniunei; 6) Statorirea locului şi a timpului pentru adunarea generală din anul viitor; 7) Propunerĭ eventuale, carĭ ţintesc la prosperarea Reuniunei.

Se observă, că în aceeaşĭ ḑi la 2 óre d. am. şi tot în aceeaşĭ localitate, Comitetul Reuniunei îşĭ va ţiné şedinţa sa ordinară.

Media, 23 Iunie 1896

Maria Moldovan, presidentă.

*

Comitetul despărţământului subscris, în şedinţa sa dela 28 Maiŭ a. c., a hotărît ţinerea adunărei generale de ăst an, pe ḑiua de 11 Iulie st. n. la 3 óre d. a. în şcóla română gr. cat. din Reghin, la care sunt invitaţĭ toţĭ doritorii de progresul poporului, şi cu deosebire membrii asociaţiunei, şi poporul ţĕran din acest despărţământ.

Programul obiectelor deliberânde în acéstă adunare generală se va pune la vedere publică în ḑiua defiptă.

Dela direcţiunea *despărţĕmêntului XXVI al Asociaţiunei transilvane*.

Reghin, la 28 Maiŭ 1896.

P. Barbu, director. *Iosif Popescu*, secretar.

DIVERSE.

Productul de aur din Australiă. Cât aur se află în minele din Australia se póte vedé din următórele date, carĭ arată productul aurului din Australia din anul trecut. In cele şépte colonii din Australia s'au produs cu totul 2,350,562 unţii de aur. In 1894 productul a fost de 2,243,634, ér în 1886 numai 1,389,607. Se póte vedé de aci, că productul aurului de nouă anĭ încóce s'a înmulţit fórte tare. In anul trecut productul aurului din colonia „Victoria“ a fost 740,056 unţii, în Queensland 623,000, în Neu-Sud-Wales 360,165, în Selanda-nouă 293,491, şi în Australia de vest 231,513 unţii.

Pentru ce se ardeau cadavrele maĭ demult? Mai de mult se credea, că microbii, carĭ se îmormêntau de-odată cu cadavrele, vieţuesc încă fórte mult după astrucare şi de aceea cadavrele se ardeau. Astăḑĭ însĕ, după mai multe cercetărĭ s'a constatat, că microbii îmormêntaţĭ cu cadavrele nu vieţuesc, decât numai fórte scurt timp după îmormêntare. Aşa de esemplu s'a aflat, că baccilii de tifus vieţuesc după îmormêntare cel mult 96 de ḑile, baccilii de coleră 28 şi baccilii cei de aprindere de plămânĭ 85 de ḑile.

Literatură.

Din cunoscuta şi răspândita *„Bibliotecă pentru toţi“* à 30 banĭ (8 cr.) numĕrul au mai apărut:

Nr. 59, care forméză ultima parte din frumósele impresii ale talentului poet *A. Vlahuţă*, intitulate *Din góna vieţii*. (complect în Nr. 51, 57 şi 59).

Nr. 60, 65 şi 66, cuprind complect celebrul şi înduioşetorul roman *Manon Lescaut* de Abatele *Prevost*. Rar s'a vĕdut în limba română roman mai drăgălaş şi mai bine scris. Traducţia e făcută de cunoscutul publicist *Spartali*.

Nr. 61, Trotoarul Bucuresciului de D. *R. Rosetti* (Max), unul dintre cei mai spiritualĭ gazetarĭ românĭ.

Nr. 62 Enoch Arden, poemă fórte frumósă de *Tennyson*. Acéstă bucată frumos ilustrată şi prea bine tradusă în versurĭ de d. *Haralamb Lecca*, au fost supranumită „Werter engles“.

Nr. 63 e un numĕr de o excepţională valórea literară. *Satirile d-lui Dem. C. Olănescu* (Ascanio), sunt un mic cap de operă de vervă şi de inoniă. In acest volum se află şi deliciósa comediă *Pe malul gârlei*, în care marele artist Iulian era neîntrecut. Limba d-lui Olănescu este dintre cele mai frumóse.

Nr. 64, Spre primăvêră, versurĭ de *Costin*, un tînĕr al cărui talent făgăduesce mult.

Cu acéstă ocasie recomandăm călduros tuturor celor interesanţĭ „Biblioteca pentru toţĭ“ ca *cărţi de premii*. Eftinătatea ei, (căcĭ spre pildă cu 3 lei, ai 1.000—1.400 paginĭ), valórea literară a operilor, ce conţine, o fac sĕ fiă adevĕrată publicaţie bună de dat *premii* tinerimei de ambe-sexe, dela oraşe şi sate. Incă odată o recomandăm pensiónelor, proprietarilor, primarilor, părinţilor şi tuturor, carĭ doresc ca copii sĕ cetéscă lucrurĭ sănĕtóse şi plăcute. Librăria editóre *Carol Müller*, (53 Calea Victoriei), trimite orĭ cui *gratis* catalogul complect.

Librăria Müller a deschis şi la *Sinaia* în *Parc* pentru timpul verei o sucursală bogat asortată cu tot felul de cărţĭ, române, francese, germane, englese şi cu tóte articolele de librărie. In curênd va mai apăré *DAN*, de *V. Vlahuţă*.

*

Escursiunĭ pe munţii Ţerei-Bârsei şi ai Făgăraşului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureşianu“ din Braşov o carte fórte preţiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraş. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirĭ pe cât de interesante, pe atât şi de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunţită a munţilor, cu tóte potecile şi platourile lor, cu animalele şi plantaţiunile lor; apoi viéţa ciobanilor şi păstorilor din munţĭ cu multe legende şi istorisirĭ plăcute; descrierĭ întregite cu schiţe istorice despre castelele şi Ţéra Făgăraşului etc. etc. Pentru istoricĭ, pentru turiştĭ, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orĭ chiar sĕ facă escursiunĭ la munţĭ, cu un cuvênt, pentru toţĭ iubitorii de sciinţă şi de frumseţile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută şi folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8⁰, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vêndare şi la tipografia „A. Mureşianu“ în Braşov.

*

Ḑilele acestea a apărut **„Istoria regimentului de infanteriă Alexandru I, împĕratul Rusiei, Nr. 2“** în ediţiă de lucs, cuprindĕnd 666 pagine în octav mare cu o mulţime de harte, planurĭ, schiţe apoi portrete heliografate precum şi colorate. Autorul acestei op de mare valóre, mai ales pentru militarĭ, este locotenentul *Ludovic Kirchthaler*, care cu un zel estraordinar, ajutat fiind şi de unii colegĭ şi colaboratorĭ, a adunat materialul bogat pentru espunerea tuturor faselor prin care a trecut dela 1741 şi până astădĭ amintitul regiment, a cărui patriă este ţinutul Braşovului, Treiscaunelor, Haţegului şi Cohalmului. Preţul unui esemplar este 7 fl. Recomandăm cu tótă căldura acest op tuturor acelora, pe care îi intereséză viéţa militară, şi carĭ voiesc sĕ cunóscă luptele în carĭ s'a distins acest regiment, ai cărui soldaţĭ românĭ s'au purtat totdéuna cu bravură, şi cu diferite ocasiunĭ fórte mulţĭ dintre ei au primit frumóse şi înalte decoraţiunĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.90
Renta de coróne ung. 4%	98.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Imprum. ung. cu premii	150.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	138.50
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.40
Renta de aur austr.	122.85
Losurĭ din 860	145.—
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	964.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	379.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	349.50
Napoleondorĭ	9.53
Mărcĭ imperiale germane	58.82½
London vista	119.95
Paris vista	47.65
Rente de coróne austr. 4%	101.20
Note italiene	44.45

Cursul pietei Braşov.

Din 25 Iunie 1896.

Banonote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.51	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	126.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75		Vênd.	101.75

Nr. 321—1896.
a. f. c. sc. d.

Concurs

la post de învĕţătoriu.

Prin acésta se escrie concurs la postul de învĕţătoriu devenit vacant la şcóla fundaţională elementară poporală de băieţĭ din Năsĕud.

Invĕţătorul diplomat mai întâiu în timp de 3 anĭ se aplică provisoriu cu plata anuală de **400 fl.**, pentru inventatoriu, şi décă în acest timp a corĕspuns pe deplin chiămărei sale se póte face definitiv cu plata anuală de 500 fl., cu adaus de plată de 50 fl., drept de pensiune adausurĭ decenale şi cuartir în natură.

Dela învĕţătorul ce se va alege se cere ca sĕ fiă cive a statului ungar, sĕ posédă perfect limba română ca limbă de propunere atât în scriere cât şi în vorbire.

Postul e de a se ocupa cu 1 Septemvre 1896.

Invĕţătorii cualificaţĭ, carĭ doresc a concurge au sĕ-şĭ înainteze cererile instruate în regulă cu documente despre etatea, religiunea, starea familiară, referinţe de serviţiu militar, studiile absolvate, cualificaţiunea recerută, cunoscinţele de limbĭ şi eventual despre serviţiul de până acum, la subscrisa comisiune administratóre până în 15 Iuliu st. n. a. c.

Din şedinţa comisiunei administratóre de fondurile centrale şcolastice şi de stipendia din districtul Năsĕudului, ţinută în

Năsĕud la 13 Mai 1896.

Preşedinte: **Dr. Ioan Pop** m. p. Secretariu: **Nestor Simon** m. p.

1008,1—3.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenu mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenu de persón.
10.—	8.05		8.05	2.00	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4.16	5.10	9.02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd		10.07	7 10	2.01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia		8.32	5 49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5.55	sos.	Cluşiu	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriş		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uioara			2.49		2.08	4.27
11.09	1 16	11.59	6 19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30	Din 1 Iunie în tótă Joia şi în serbători oat. şi or. commică la Sinaia	8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blaşiu		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copşa-mică	pl.	2.15	11.41	6.56	11.10	1.35
2.13	1.02	3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4.45		10.22		Elisabetopol		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighişóra		1.06	9.42	5.53	9 43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Haşfalĕu		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apaţa		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58	3 16	6 33	8.28
8.--	5.07	10.25		2.09	sos.	Braşov	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10 05	5.20	2.18		9.08
4.40	5 59	12.26	7.30	3 01		Timiş		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6 29	1 11	8.00	3.31		Predeal		9.12	3.32	1.12	4.14	8 01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ	pl.	5 35	9.15	8.35	3.32	3.15

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoşŭ		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oşorheiu	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghirişŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu	trenŭ de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriş	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgăraşŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ					trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8 57
	6.16		3.58			Avrig		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zêrneşti

trenu mixtŭ	trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu
8.35	4.55	4 30	Braşov	7.44	1.29	8 31
10.28	6.36	5.49	Zêrneştĭ	6.20	12.05	7 20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

	Numai Luia comunică					
4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	Numai Vinerea circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţa camunică	Ţagu-Budatelicŭ	Circulă numai Marţa	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8 33	3.02		Leciuţa		2.48	7.43
9 07	3.41		Ş.-Măghiăruş		2.01	6 52
9.59	4 55		Bistriţa		1.16	5.55

Arad — Timişóra

6.20	11.25	5.		Aradŭ		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timişóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Segedin	6 05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu
5.30	2.15	pl.	Sibiiu	sos.	7.10	9 20
5.42	2.27	„	Selemberk	„	6.57	9 07
6.06	2.51	„	Cisnădie	pl.	6.36	8.46

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighişóra	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfaleu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.